

4. Гидрохимический бюллетень. Материалы наблюдений за загрязненностью поверхностных вод на территории Украинской ССР. / Управление гидрометеорологической службы Украинской ССР, Киевская метеорологическая обсерватория. – К.: ФОЛ Укр УГКС, 1981 – 1984.

5. Государственный водный кадастр. Ежегодные данные о качестве поверхностных вод суши. Часть 1. Реки и каналы. Бассейн Северского Донца, рек Крыма и Приазовья / Государственный комитет Украины по гидрометеорологии. Центральная геофизическая обсерватория. – 1984–2000. – Том 2. – Вып. 1. (1984 – 1988 гг. – К.: ФОЛ Укр УГКС, 1985 – 2001).

6. Государственный водный кадастр. Ежегодные данные о качестве поверхностных вод суши. Часть 1. Реки и каналы. Бассейн Северского Донца, рек Крыма и Приазовья / Государственный комитет Украины по гидрометеорологии. Центральная геофизическая обсерватория. – 2001–2012. – Том 2. – Вып. 1. (2002 – 2013 гг. – К.: УОП Укр ГМЦ, 2000 – 2013).

ХАРАКТЕРИСТИКА ҐРУНТІВ ТЕРИТОРІЇ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ С. РОСАВА МИРОНІВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Бичкова Ю.В.

Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Київ, Україна

Bychkova_Jul@ukr.net

Земельні ресурси відіграють провідну роль в економічному потенціалі Київської області і займають значну частку в складі продуктивних сил і виробничих фондів. Тому збереження та відновлення родючості ґрунтів та їх раціональне використання об'єктивно має стати одним з пріоритетних напрямків у роботі всіх землекористувачів. Разом з тим, вихідним моментом будь-яких заходів є оцінка стану об'єкту управління.

З огляду на сказане, мета дослідження полягала в тому, щоб охарактеризувати ґрунти в с. Росава Миронівського району Київської області та обґрунтувати основні заходи з поліпшення їх родючості.

Об'єктом дослідження була земельна ділянка, яка перебуває в оренді ТОВ «Нова паливна компанія» та знаходиться в межах села Росава, Миронівського району, Київської області. На ділянці в обраному місці на схилі в 2° було сформовано розріз та визначено структуру ґрунтових шарів у вертикальному напрямку. Дані дослідження вертикально-зональної структури ґрунтових шарів представлені у таблиці 1.

Таблиця 1. Чорноземи типові слабозмиті легкосуглинкові на лесах

Назва шару	Глибина, см	Опис
H	0 - 35	Гумусовий, темно-сірий, легкосуглинковий, пороховато-грудкуватий, з глибини 25 см грудкувато-зернистий, ущільнений, свіжий, перехід до наступного горизонту поступовий
Hp(к)	35 – 52	Верхній перехідний горизонт, темнувато-сірий з ледь бурим відтінком, легкосуглинковий, свіжий, грудкуватий, ущільнений, карбонати у вигляді «плісняви», перехід до наступного горизонту поступовий
Phк	52 - 126	Нижній перехідний горизонт, сірувато-палевий, легкосуглинковий, неміцна грудкувата структура, ущільнений, свіжий, переритий землеріями.
Pк	126 - 154	Материнська порода - лес, палевого забарвлення, легкосуглинковий, пухкий, карбонати у вигляді прожилок

Також у ході дослідження було відстежено динаміку урожайності у різні роки, а результати аналізу наведені в таблиці 2. З цих даних випливає, що урожайність немонотонно зростає й у 2015 р. перевищує показники 1930-х років майже в п'ять разів. Підвищення продуктивності земель впливає на їх вартість – вона також зростає. Звичайно, високі показники врожайності досягають завдяки сучасним технологіям, які підтримують родючість земель і не допускають її виснаження.

Проведене дослідження дозволяє зробити певні висновки щодо оптимізації використання сільськогосподарських земель, їх охорони, запобігання їх виснаженню та заходів при зміні цільового призначення, що трапляється останнім часом досить часто. При землекористуванні необхідно зважати на наступні підходи і принципи. Безоплатно можна передавати сільськогосподарські землі тільки для природоохоронного використання, а при вилученні продуктивних земель з обороту повна компенсація їх вартості повинна бути обов'язковою.

Таблиця 2. Врожайність зернових у різні роки на території землекористування в період з 1932 по 2015 роки

Рік врожаю	Кількість врожаю зернових (ц/га)
1932 - 1936	15 - 16
1945	5,3
1957	50 - 65
1965 - 1967	40,5
2010 - 2014	40 - 50
2015	70

Необхідно вживати ефективні заходи з тим, щоб не допустити втрату продуктивних земель через їх нераціональне використання, що спричинює, зокрема, ерозію ґрунту. Скорочення площі продуктивних земель (зокрема, у випадку їх вилучення для добування корисних копалин) повинно супроводжуватися підвищенням продуктивності земель, що залишаються в обробітку. Порушені землі необхідно відновлювати шляхом рекультивації.

Література

1. Балаєв А.Д., Тонха О.Л. Збереження і відновлення родючості чорноземів України у сучасному землеробстві / Охорона ґрунтів : Матеріали міжн. науково-практ. конф "Агрохімічна служба України: роль і місце в розвитку агропромислового комплексу держави". - Київ, 2014. - Вип. 1. - С. 9 – 12.

2. Технічний звіт із землеустрою щодо якісної характеристики ґрунтового покриву земельної ділянки, яка перебуває в оренді ТОВ «Нова паливна компанія» та знаходиться в межах села Росава Миронівського району Київської області. - ДП «Київський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», 2010 р.

3. Особливості ґрунтово-кліматичних умов північного степу та урожайність зернових культур / Є. М. Лебідь, В. Ю. Коваленко, В. І. Чабан, Л. М. Десятник // Бюл. Ін-гу зерн. госп-ва УААН. – 2005. – Вип. 26 – 27. – С. 188 –193.

4. Наукові основи моделювання екологічно збалансованих агроєкосистем України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. н. : спец. 03.00.16 "екологія" / Калініченко Антоніна Володимирівна – Київ, 2006. – 379 с.